

מדוע יכולים ישראלים לשעבר לשעשע ולבדר את אירופה ואילו בישראל עצמה גוועים כל עסקי השעשועים?

מלכי השעשועים של העולם המערבי

ברלין וילי הארטמייר, לשעבר נגן בשלישיית גוגול וכיום בעל הדראגסטור בברלין המערבית מארח את כוכבת הקולנוע קלודיה קרדינאלה.

הי יי! אמרה כוכבת-הקולנוע הי אמריקאית שבילתה במועדון-הלילה הגרמני. אני מוכרחה לבקר בישראל. אם אתם הישראלים מצליחים לשעשע כל כך באירופה — אני רק יכולה לדמיין מה נעשה בארצכם! המועדון בו בילתה היה שייך ליורד ישראלי. האישי שאירח אותה הציג את עצמו כישראלי, למרות שלא שהה בישראל שנים רבות. העברית היתה השפה המדוברת השניה במקום. זהו ענף-הייצוא הישראלי הגדול ביותר לאירופה. למרות שאינו מופיע בשום מאזן ממלכתי או סטאטיסטיקה רשמית, כי ישרי רות הוא לא מכניס אפילו אגורה שחוקה אחת למדינה — ענף עיסקיהשעשועים. אירופה המערבית מלאה בהם — בישי ראלים שיצאו לחפש את מזלם בחוץ, נכנסו לעיסקיבידור ומועדוני-הלילה, תיכ ננו להישאר רק שנתיים-שלוש — לעשות קצת כסף ולחזור — ובסופו של דבר נתקעו שם לצמיתות. אפשר למצוא אותם מפאריס עד קופנה האגן. כמה מהם מנהלים את עיסקיהם בעצמם, משמשים כמנהלים וכמארחים.

אחרים הם רק הבעלים. המשקיעים המוש- כים בחוטים. רבים שניסו את מזלם שברו את ראשיהם והפסידו את כספם. אחדים רכשו להם מעמד, שם — לא תמיד כזה שיש להתפאר בו — וכסף. היו שקיו לגדולות ונאלצו להסתפק במיסעות על-י בות וקובות אפלות. אחרים הפכו למלכי השעשועים וחייה-הלילה במקומותיהם. כיום זאת עובדה: ישראל היא גורם בחייה-הלילה של אירופה המערבית. למרות שהיא מייצגת שם בעיקר באמצעות יורדים שקיבלו כבר נתינויות חדשות, איש אינו שוכח להם את עברם הישראלי. ברוב המקרים — גם לא הם עצמם.

האבסורד הגדול שבתופעה נעוץ בי כך שישראל ייצאה דבר שביכלל אין לה. מדינת שחייה-הלילה שלה גוועה לחלוטין. שתייריה המעטים נאלצים לבלות את ליל- לותיהם במיטותיהם, סיפקה לאירופה כמה מהטובים של מלכי חייה-הלילה שלה. הגדול בכולם הוא אולי שמעון עדן, נערה-השעשועים של ברלין המערבית. הי אקורדיוניסט לשעבר ממטולה, לא רק ממשיך להחזיק ללא ערעור בתוארו, אלא שהוא אף הולך ומתפשט. שרשרת המועדון- נים שלו דחוסה לילה לילה. אלפי תיירים עוברים דרכם מדי לילה כמו בסרט נע. עתה הוא עומד לפתוח שם מרכז בידורי חדש. קולנוע שחכר בשעתו עומד להפוך לדיסקוטק ענק לנוער בו יוכלו לבלות מדי לילה אלפיים אורחים.

לשמעון עדן ברור מדוע הוא יכול לשגשג כל כך בעיר כמו ברלין בעוד שאין לו כמעט סיכוי בתל-אביב. למשל. "ברלין היא גן-עדן גם לקהל המקומי וגם לאלה הנוהרים אליה", הוא מסביר. "פשוט נות נים כאן לחיות. מבינים כאן את הערך

עדן ולביא

שמעון עדן עם בקבוק שאמפניה בידו, מקביל את פניה של דליה לביא בפתח מועדונו שבברלין המערבית. עדן נחשב כמלך חייה-הלילה של ברלין ומאות תיירים מכל רחבי העולם ממלאים את המועדים שלו.

ההארכה בברלין. זוהי אגודה שיש לה השפעה ומתחשבים בה. היא מכניסה לעיר חלק ניכר מהמטבע הזר שלה. כל פקיד בממשלה המקומית יודע את החשיבות של זה. הוא לא רק עוזר לך, אלא חושב בעצמו איך אפשר לתרום ולשפר. באחד המועדונים שלי היו מקולים שפנו אל הרחוב והקימו רעש כל הלילה. השכנים התלוננו. יש חוק נגד רעש בעיר. אבל אמרו להם בפשטות: זהו רחוב ראשי ומרכז בידור — אם לא מוצא-הן בעיניכם, תעברו לגור באזור אחר.

של הבילוי הן כמוקד למשיכת תיירים והן לחדוות החיים של התושבים המקומיים. "היתה, למשל, בעיה של ביריונות. ער- בים, תורכים ועובדים זרים אחרים המת- גוררים בברלין, היו עושים צרות. יש לי איש-קשר מיוחד במיטרה למטרה זו. הודעתי לו על כך. אחרי שבועיים הבעיה נפתרה. לא יודע איך. הם פשוט נעלמו. גם מס ההכנסה מכיר בתועלת שאתה מביא לעיר. אתה לא משלם יותר מ-11% על המחזור שאתה עושה. "אני, למשל, משמש כראש אגודת בתי-

פסטיבל זמר

זמרות-העם נינה ליצל משבדיה (מימין) ביסרה מיוגוסל- ביה (במרכז) וקאטי פיליפובה מבלוגריה (משמאל) בחב- רתו של וילי הארטמייר בברלין המערבית. בפסטיבל זמר שהוא אירגו לאחרונה.